RESHIMU · EDITION

שבת פרשת נח — שבת כללית

משיחות ש"פ נח, ד' מרחשון ה'תשנ"ב

The General Shabbos

Shabbos Parshas Noach, 5752: rest, deed, and the Name within the Name

This is the sicha of Shabbos Parshas Noach, 5752, one of the Rebbe's talks on how the first week of work after Tishrei is weighed on Shabbos.

It moves from the name of the parsha, to the Names of G-d, to an honest accounting, to Kiddush Levana, to Jerusalem.

Hebrew and English side by side, with only what the reader needs.

Prepared by Shimon Rosenberg · shimon@reshimu.ai

THE ONE PICTURE

Havaya inside Elokim

The sicha turns on two Names of G-d. Read the chart from the bottom.

Havaya d'le'eila

The Name above the world. Revealed when Havaya is seen as "Elokim" itself (הוי' הוא האלקים).

▲ Noach's work · Shabbos · teshuvah ila'ah · Kiddush Levana

Havaya within the world

The source of being, clothed inside the created order. Revealed through deed.

▲ clothed in

Elokim · "nature"

The Name through which the world was made: law, limit, concealment. The world looks like this.

Gematria: אלקים = הטבע = 86.

Shabbos Noach — the “general” Shabbos

> KEY POINT
> Shabbos Bereishis sets the year in potential. Shabbos Noach — rest after the first real week of work — tests it in deed.

The Shabbos of Parshas Noach is a “general” Shabbos, *a Shabbos that contains the whole,* **because it is the first Shabbos on which the work of the six days of action is completed** *(that is, the first working week since Shabbos Bereishis, now finished)* **(the close and seal of the festivals of Tishrei, after which the main work in the world begins — “heaven and earth and all their hosts”) — as the name of the parsha stresses: “Noach,”** *from the word for rest,* **“נייחא דרוחא,” ease of spirit, which is the quality of ceasing, like a person who stops his labor, as it is written, “and He ceased on the seventh day,” which the Targum renders “and He rested on the seventh day.”** *The Targum translates “ceased” with the very root of “Noach.” That is the link: the parsha is named with Shabbos’s own word.* **That is to say, the name of the parsha stresses the whole theme of the day of Shabbos.**

The explanation: *why is Shabbos Bereishis itself “general”?* **One reason is the saying of our Rabbis, the Nesi’im: “As one sets oneself up on Shabbos Bereishis, so goes the whole year”** *(Yiddish in the original: the conduct of that Shabbos carries through the year)* **— since “from it all the days are blessed.” All the days of that first week of actual work in the world contain the days of every week of the year,** *because every week repeats the same seven days, Sunday through Shabbos — seven days of encompassing, which contain all of time. Notice the logic: each week is a copy of the first week, so the first week holds all the others in seed.*

From this it follows that “Shabbos Noach” is also general, because it is the first Shabbos on which the work of the six days of action is completed (“And the heavens and the earth and all their hosts were completed”) of that first week, which contains all the weeks of the year. *Hence the whole idea of Shabbos, rest, is stressed in it.* **That is why “Noach,” “ease of spirit… cessation, like a person who ceases from his labor,” is its name.**

The result: Shabbos Bereishis contains the work of all the days of the week (all year) as it is “in potential.” *It is the blueprint, laid down before any labor has happened.* **Shabbos Parshas Noach — after the work in actual deed during the six days of action — contains, and is, the “touchstone” of the work of all the days of the week (all year) as it is “in**

שבת פרשת נח היא שבת כללית, להיותה השבת הראשונה שבה נשלמת העבודה דששת ימי המעשה שלאחרי שבת בראשית (סיום וחותם מועדי חודש תשרי, שלאח"ז מתחילה עיקר העבודה בעולם, שמים וארץ וכל צבאם) – כמודגש בשם הפרשה: "נח.", מלשון מנוחה, "נייחא דרוחא, שהוא בחינת שביתה כאדם השובת ממלאכתו, וכמ"ש וישבות ביום השביעי ותרגומו ונח ביומא שביעאה", היינו, שבשם הפרשה מודגש כללות ענינו של יום השבת.

וההסברה בזה: מהטעמים לכך ש"שבת בראשית" היא שבת כללית, כפתגם רבותינו נשיאינו "ווי מ'שטעלט זיך שבת בראשית אַזוי גייט אַ גאַנץ יאָר" (ההנהגה דשבת בראשית נמשכת בכל השנה) – כיון ש"מינ' מתברכין כולהו יומין", כל ימי השבוע הראשון לעבודה בפועל בעולם, שבו כלולים גם ימי השבוע דכל השבועות שבמשך השנה, שהרי בכל שבוע חוזרים ונשנים אותם שבעה ימים, מיום ראשון עד יום השבת, שבעת ימי ההיקף הכוללים כל המשך הזמן.

ומזה מובן שגם "שבת נח" היא שבת כללית – להיותה השבת הראשונה שבה נשלמת העבודה דששת ימי המעשה ("ויכולו השמים והארץ וכל צבאם") דשבוע הראשון, שכולל כל השבועות שבמשך השנה, ולכן מודגש בה כללות ענין השבת שענינו מנוחה, "נח", "נייחא דרוחא .. שביתה כאדם השובת ממלאכתו".

ונמצא, ששבת בראשית כוללת העבודה דכל ימי השבוע (בכל השנה) כפי שהיא "בכח", ושבת פרשת נח (לאחרי העבודה בפועל במשך ששת ימי המעשה)

כוללת ומהוה "אבן הבוחן" לעבודה דכל ימי השבוע (בכל השנה) כפי שהיא "בפועל".

actual deed." *A touchstone is the stone on which gold is tried. Shabbos Noach is where the year's first real week is put to the test.*

TO DO Treat the first Shabbos after Tishrei's festivals as the first checkpoint of the year: not "how was the holiday," but "what did my first ordinary week actually look like?" The sicha says this Shabbos is where that question belongs.

Creation and continuance: Bereishis and Noach

KEY POINT

Bereishis: the world as intended (potential). Noach: the world as lived, with refinement possible even at the bottom (deed).

It remains to explain the connection to the content of the weekly parsha too. Among what Bereishis and Noach share (and in which Noach's added merit over Bereishis is stressed) is the creation and the continuance of the world: in Bereishis we are told of the creation of the world, "In the beginning G-d created the heavens and the earth," "These are the generations of the heavens and the earth when they were created." In Noach we are told of the promise (and the oath) that the world will continue, "Never again... all the days of the earth... shall they cease," "This is the sign of the covenant that I set between Me and you... for eternal generations: My rainbow I have set in the cloud." *Creation is one act. Continuance is a promise, made after the Flood, about every future day.*

And among the differences between them: in Bereishis the discussion is about the completeness of the world ("the world was created in its fullness") as it is from its creation by the Holy One, *the world as G-d intended it, and not as people have made it;* **and therefore, when the world falls from its intended level, the world cannot continue,** *as the end of Bereishis tells us: "And G-d saw that the evil of man was great... and He regretted... and said, I will blot out..."* **In Noach the discussion is about the completeness of the world as it is in itself:** *that is, the world as it actually stands, flawed and all.* **Even in a low state, power is given to refine and purify the world (through teshuvah). Therefore: "When I bring clouds over the earth (when it rises in My thought to bring darkness and destruction to the world) the rainbow will appear in the cloud... and I will see it to remember an everlasting covenant." This is the making of the covenant with Noach, whose work refining the lowest world — there is nothing lower below it — became "ease of spirit,"** *that is, the divine will was completed in him,* **since the Holy One desired to have a dwelling place in the lowest realms.**

In other words: in Bereishis the stress is the standing of the world as it is from the Supreme intent ("in potential"), and in Noach the stress is the standing of the world as it is from the work of man ("in actual deed"): even in the lowest world — there is nothing lower below it,

ויש לבאר הקשר והשייכות גם לתוכנה של פרשת השבוע: מהענינים המשותפים לפרשיות בראשית ונח (שבהם מודגשת ההוספה והמעלה שבפרשת נח לגבי פרשת בראשית) – בריאת וקיום העולם: בפרשת בראשית מסופר אודות בריאת העולם, "בראשית ברא אלקים את השמים ואת הארץ", "אלה תולדות השמים והארץ בהבראם", ובפרשת נח מסופר אודות ההבטחה (והשבועה) על קיום העולם, "עוד כל ימי הארץ וגו' לא ישבותו", "זאת אות הברית אשר אני נותן ביני וביניכם וגו' לדורות עולם את קשתי נתתי בענן והיתה לאות ברית ביני ובין הארץ".

ומהחילוקים שביניהם – שבפרשת בראשית מדובר אודות שלימות העולם ("עולם על מילואו נברא") כפי שהוא מצד בריאתו ע"י הקב"ה, ולכן, כשהעולם יורד ממדרגתו כפי שצ"ל מצד רצון הקב"ה לא יכול להיות קיום העולם, כמסופר בס"פ בראשית "וירא ה' כי רבה רעת האדם בארץ וגו' וינחם ה' וגו' ויאמר ה' אמחה וגו'"; ובפרשת נח מדובר אודות שלימות העולם כפי שהוא מצד עצמו, שגם במצב ירוד ניתן כח לבירור וזיכוך העולם (ע"י התשובה), ולכן, "בעניני ענן על הארץ (כשתעלה במחשבה לפני להביא חושך ואבדון לעולם) ונראתה הקשת בענן וגו' וראיתי' לזכור ברית עולם וגו'", שהו"ע הכריתת ברית עם נח, שע"י עבודתו בבירור וזיכוך העולם התחתון שאין תחתון למטה ממנו, נעשה "נייחא דרוחא", שנשלם רצונו של הקב"ה בבריאת העולם, שנתאוה הקב"ה להיות לו ית' דירה בתחתונים.

ובסגנון אחר: בפרשת בראשית מודגש בעיקר מעמד ומצב העולם כפי שהוא מצד הכוונה העליונה ("בכח"), ובפרשת נח מודגש בעיקר מעמד ומצב העולם כפי

down to the very depth of the descent, "the earth was filled with violence" — a state of refining and purifying (even to purity) is made — "he saw a new world." *The Midrash says that Noach, leaving the ark, "saw a world renewed." The sicha reads that as an actual change in the world, not only in his eyes.*

שהוא מצד עבודת האדם ("בפועל"), שגם בעולם התחתון שאין תחתון למטה ממנו (ועד לתכלית הירידה ד"מלאה הארץ חמס"), נעשה מעמד ומצב של בירור וזיכוך (ועד לטהרה) – "עולם חדש ראה".

TO DO When a situation is low — a week that went badly, a place that feels spiritually unlikely — the sicha's point is not that it is excused but that the low place is where the work was always meant to happen. The question is not "is this the right setting?" but "what am I turning this setting into?"

Elokim, Havaya, and what Noach revealed

KEY POINT

Noach's work made G-d's Name Havaya visible inside a world made through Elokim, concealment turning out to be the Name itself.

On a deeper level: through the work in actual deed (in Parshas Noach) an even greater elevation is added beyond the state that came from creation (in Parshas Bereishis), as is hinted at the end and seal of Parshas Bereishis, about Noach's merit: "And Noach found favor in the eyes of Havaya." In the creation of the world it is written "In the beginning Elokim created the heavens and the earth," and "Elokim" is said thirty-two times in the account of Creation, because the world's creation is through the Name Elokim, which means "master of power and of all the forces," which refers to the level of G-dliness that belongs to the world; "Elokim" has the numerical value of הטבע, "nature." *Thirty-two, and the numbers match: Elokim equals* הטבע *(86).*

And even what is said further on in the parsha, "On the day that Havaya Elokim made earth and heaven," is in a manner that the Name Havaya is clothed and concealed in the Name Elokim: that is, although the power of coming-into-being is from the Name Havaya ("Havaya" being the language of "bringing into being"), nevertheless, the actual coming-into-being is through the clothing of the Name Havaya in the Name Elokim, and therefore the Name Havaya (the power of coming-into-being) is not revealed in created things, and the revelation is from the Name Elokim alone. *The source is hidden; the surface shows only the cover.*

The novelty brought by Noach's work — that he "found favor in the eyes of Havaya" — is that through it, the Name Havaya *above the world* **is revealed in the world** *(it was created through the Name Elokim)* **— that is, within the very existence of the world as created through Elokim the Name Havaya is revealed, as it is written, "And the truth of Havaya is forever." Until it is openly recognizable that "Havaya is Elokim."** *The concealment itself is, in truth, the Name Havaya.* **Then a higher level in the Name Havaya is drawn forth and revealed ("Havaya of above"), and it goes on rising, step after step, as is explained about saying "Havaya is Elokim" seven times at the close of Neilah on Yom Kippur.** *Seven times, because each repetition is another step up.*

ובעומק יותר – שע"י העבודה בפועל (בפרשת נח) ניתוסף עילוי גדול יותר לגבי המעמד ומצב שמצד הבריאה (בפרשת בראשית), כמרומז בסיומה וחותמה של פרשת בראשית אודות מעלתו של נח, "ונח מצא חן בעיני הוי'": בבריאת העולם כתיב "בראשית ברא אלקים את השמים ואת הארץ", ל"ב פעמים אלקים נאמר במעשה בראשית – כיון שבריאת העולם היא ע"י שם אלקים, שפירושו "בעל היכולת ובעל הכחות כולם", שקאי על דרגת האלקות השייכת לעולם, "אלקים" בגימטריא "הטבע".

וגם מש"נ בהמשך הפרשה "ביום עשות הוי' אלקים ארץ ושמים" – ה"ז באופן ששם הוי' מתלבש ומתעלם בשם אלקים, היינו, שאף שכח ההתהוות הוא משם הוי' (הוי' לשון מהוה), מ"מ, ההתהוות בפועל היא ע"י ההתלבשות דשם הוי' בשם אלקים, ולכן, שם הוי' (כח ההתהוות) אינו מתגלה בהנבראים, והגילוי הוא משם אלקים בלבד.

והחידוש שע"י העבודה דנח – ש"מצא חן בעיני הוי'" – שעי"ז מתגלה בעולם (שנברא ע"י (ההתלבשות ב)שם אלקים) שם הוי' שלמעלה מהעולם, היינו, שבמציאות העולם כפי שנברא ע"י שם אלקים מתגלה שם הוי' (כמ"ש "ואמת הוי' לעולם"), ועד שניכר בגלוי ש"הוי' הוא האלקים", שגם הצמצום וההסתר (אלקים) הוא לאמיתתו שם הוי', עי"ז שהגילוי דשם הוי' מתגלה וחודר במציאות העולם שנברא ע"י שם אלקים, ואז נמשכת ומתגלה דרגא נעלית יותר בשם הוי' (הוי' דלעילא), ומוסיף והולך בעילוי אחר עילוי, כמבואר

בענין ז' פעמים הוי' הוא האלקים שאומרים בסיום וחותם תפלת נעילה דיום הכיפורים.

TO DO Where life looks like Elokim — rules, schedules, limits, "how things work" — the avodah is not to escape it but to notice Havaya inside it. A practical form: in one routine task today, stop for a moment and name what the routine is carrying.

“They shall not cease” and “My rainbow in the cloud”

KEY POINT

Constancy points beyond nature; a cloud that holds sunlight shows earth made transparent. Both are the same revelation.

It may be said that this idea (that in a world created through the Name Elokim the Name Havaya is revealed) is hinted at in the content of Parshas Noach about the continuance of the world in the manner of “shall not cease,” and the covenant of “My rainbow I have set in the cloud.” “Shall not cease” — as explained in many places — that in the conduct of the world in a constant manner without change or interruption, like the sun and moon and stars and all the spheres in their constant turning (“shall not cease”), the power of the Infinite, which is above measure and limit of the world, is recognizable and revealed *(since from the standpoint of the world’s measure and limit there should be change and interruption)* **— “I, Havaya, have not changed.”** *Constancy cannot come from a finite thing; it points past it.*

ויש לומר, שענין זה (שבעולם שנברא בשם אלקים מתגלה שם הוי׳) מרומז בתוכנה של פרשת נח אודות קיום העולם באופן ד"לא ישבותו", והברית ד"את קשתי נתתי בענן": "לא ישבותו" – כמבואר בכ"מ שבהנהגת העולם באופן תמידי ללא שינוי והפסק, כמו השמש והירח והכוכבים וכל הגלגלים בסיבובם התמידי ("לא ישבותו"), ניכר ומתגלה כח האין-סוף שלמעלה מהמדידה וההגבלה דהעולם (כיון שמצד המדידה וההגבלה דהעולם צ"ל שינוי והפסק) – "אני הוי׳ לא שניתי".

And “My rainbow I have set in the cloud” — the “rainbow” comes from the reflection of the sun’s rays in the cloud, that is, even the cloud that rises from the earth (“and a mist rose from the earth”) becomes so refined that the light of “the sun of Havaya” is reflected in it. *The cloud is earth-vapor; the rainbow is that vapor holding sunlight.*

ו"את קשתי נתתי בענן" – שה"קשת" היא מהשתקפות קרני השמש בהענן, היינו, שגם הענן העולה מן הארץ ("ואד יעלה מן הארץ") נעשה מזוכך עד שמשתקף בו האור ד"שמש הוי׳".

These two matters are connected to each other: the continuance of the world is stressed by the rainbow, as it is written, “This is the sign of the covenant that I have established between Me and all flesh that is on the earth” — hinting that in the existence of “all flesh that is on the earth” the power that gives it life and brings it into being is recognizable and revealed, which is the Name Havaya, from “bringing into being,” up to the Name Havaya that is above the world — “was, is and will be as one” — the Name of the Essence, up to the power of the Essence in coming-into-being from nothing, *which means: it is not that G-d made something out of a prior cause. His being is from His own essence.* **“The essence and being of the Emanator, blessed be He, whose existence is from His essence and is not caused by any prior cause, G-d forbid, and therefore He alone, in His power and ability, can create something from nothing, the absolute zero.” It is recognizable in the physical “something,” that its being is the true “something.”**

וב׳ ענינים אלו קשורים זל"ז, שקיום העולם מודגש ע"י הקשת, כמ"ש "זאת אות הברית אשר הקימותי ביני ובין כל בשר אשר על הארץ" – שבזה מרומז שבמציאותו של "כל בשר אשר על הארץ" ניכר ומתגלה כח הפועל שמחי׳ ומהוה אותו, שזהו"ע שם הוי׳, מלשון מהוה, ועד לשם הוי׳ שלמעלה מהעולם, הי׳ הוה ויהי׳ כאחד, שם העצם, ועד לכח העצמות שבהתהוות מאין ליש, מ"מהותו ועצמותו של המאציל ב"ה שמציאותו הוא מעצמותו ואינו עלול מאיזה עילה שקדמה לו ח"ו ולכן הוא לבדו בכחו ויכלתו לברוא יש מאין ואפס המוחלט ממש", שניכר בהיש הגשמי שמציאותו היא היש האמיתי.

TO DO The practical question from this section: does something in your daily consistency point beyond itself? An habitual act performed without fail is a small version of “shall not cease.” The sicha asks us to see steadiness as a sign, not just as habit.

Lech Lecha: the going that reveals

KEY POINT

"Go for yourself": deed in the world reveals who you are, and reveals that the world's concealing Name is Havaya.

Add to this that the elevation made through the work in actual deed (Parshas Noach), beyond the standing at the start of creation (Parshas Bereishis), is hinted at in Parshas Lech Lecha, which we begin to read at Mincha of Shabbos Parshas Noach, at the close of the seven days of encompassing of the first week of work in the world: "Lech lecha" points to a true going, one that is beyond all comparison to his former place (his standing and state), until through it his true merit is revealed, as in the explanation of "which I will show you": "I will show and reveal you to yourself." *Rashi-style reading: "lecha" is "to yourself," so the going reveals the one who goes.*

The matter here is that through the work in actual deed in the lowest world, the true being of every Jew is revealed, that in every standing and state (even in a low world) he is bound and united with G-dliness, and moreover, through his work he refines and purifies the world and draws and reveals G-dliness in the world. It may be said that through this a "going" takes place also in the level of G-dliness (so to speak), in that the truth of the unity of Havaya is revealed — that "Havaya is Elokim" — that even the Name Elokim, which is connected with the creation of the world, in its true being is the Name Havaya, which is above the world. *The Jew's going reveals the Jew; the Jew's work reveals that the veiling Name was Havaya all along.*

ויש להוסיף, שהעילוי שנעשה ע"י העבודה בפועל (פרשת נח) לגבי המעמד ומצב שבהתחלת הבריאה (פרשת בראשית) – מרומז בפרשת לך לך שמתחילין לקרוא בתפלת מנחה דשבת פרשת נח, בסיום שבעת ימי ההיקף דהשבוע הראשון לעבודה בעולם: "לך לך" מורה על הליכה אמיתית שהיא באין-ערוך למקומו (מעמדו ומצבו) הקודם, ועד שעי"ז מתגלית מעלתו האמיתית, כהפי' "אשר אראך", "אראה ואגלה אותך בעצמך".

והענין בזה – שע"י העבודה בפועל בעולם התחתון מתגלה מציאותו האמיתית של כאו"א מישראל, שבכל מעמד ומצב (גם בהיותו בעולם ירוד) ה"ה קשור ומאוחד עם אלקות, ולא עוד אלא שע"י עבודתו מברר ומזכך את העולם וממשיך ומגלה אלקות בעולם. ויש לומר, שעי"ז נעשה ענין ההליכה גם בדרגת האלקות (כביכול), שמתגלה אמיתת הענין דאחדות הוי' – ש"הוי' הוא האלקים", שגם שם אלקים שקשור עם בריאת העולם, מציאותו האמיתית היא שם הוי' שלמעלה מהעולם.

TO DO What does your actual work reveal about you that preparation did not? Pick one task you have done for a while and ask what it shows about your connection to something above your day, rather than what it produced.

SECTION 6 · PP. 18–19

A reckoning, in the right form

אות ו · עמ' 18–19

KEY POINT

This Shabbos is the time to take stock — and the stock-taking should itself reveal something, not only list faults.

According to what was said above, that in the week of Parshas Noach is included the work of the entire year as it is in actual deed, it is understood that the day of Shabbos Parshas Noach is the fitting time for a חשבון־צדק — a just accounting — of the work in actual deed of the new year in which we already stand: to examine every detail of the work of the six days of action and the day of Shabbos (which include all days of the week of the whole year), in order to correct and complete every matter of work in actual deed in total perfection. *The chesbon tzedek is the sicha's name for a self-audit, done honestly, with the goal of repair.*

ע"פ האמור לעיל שבשבוע דפרשת נח כלולה העבודה דכל השנה כולה כפי שהיא בפועל, מובן, שיום הש"ק פרשת נח הוא הזמן המתאים לחשבון-צדק של העבודה בפועל דהשנה החדשה שנמצאים כבר בתוכה – לבחון כל פרטי עניני העבודה דששת ימי המעשה ודיום השבת (הכוללים כל ימי השבוע דכל השנה), על מנת לתקן ולהשלים כל עניני העבודה בפועל בתכלית השלימות.

It may be said that making the חשבון־צדק on Shabbos Parshas Noach, on the first week of actual work, should be in a manner that suits the content of the work in actual deed, whose main point and purpose is to reveal in the world the level of G-dliness that is above the world, "Havaya is Elokim." *So the accounting itself must have that shape: it should reveal, not only list.*

ויש לומר, שעשיית החשבון-צדק בשבת פרשת נח על השבוע הראשון של העבודה בפועל, צ"ל באופן המתאים לתוכנה של העבודה בפועל – שעיקרה ותכליתה לגלות בעולם דרגת האלקות שלמעלה מהעולם, "הוי' הוא האלקים".

Note that this is also stressed in the work of teshuvah (after the preface of the חשבון־צדק): "Return, Israel, to Havaya your Elokim," that teshuvah is in a manner that Havaya becomes "your Elokim," *that the One above the world becomes yours,* **up to the perfection of teshuvah on Yom Kippur, whose close and seal is saying "Havaya is Elokim" seven times, and accordingly the חשבון־צדק too is made in a higher manner, as will be explained below.**

ולהעיר, שענין זה מודגש גם בעבודת התשובה (לאחרי הקדמת החשבון- צדק) – "שובה ישראל עד הוי' אלקיך", שהתשובה היא באופן שהוי' נעשה אלקיך, ועד לשלימות התשובה ביוהכ"פ שסיומו וחותמו באמירת ז"פ "הוי' הוא האלקים", ובהתאם לכך, נעשה גם החשבון-צדק באופן נעלה יותר, כדלקמן.

TO DO A concrete form for this Shabbos afternoon: a short, written list of last week's work — not feelings, but items — with one line beside each: "what to repair" or "what to continue." Then read it as a list of things to be revealed, not only fixed.

SECTION 7 · PP. 19–20

Deed, teshuvah, and two ways to repair

אות ז · עמ' 19–20

KEY POINT

Repair in the details, but from a movement upward — and with joy, because the purpose of any descent is the closeness teshuvah brings.

The rule that "every Jew is presumed fit" applies (primarily) to others *(as we find in halacha concerning testimony and the like),* **but regarding oneself, one may not rely on the presumption of fitness. One must examine (from time to time) one's standing by making a חשבון־צדק concerning all particulars in thought, speech and deed, and take upon oneself to correct and complete what needs correcting and completing, and — and this is the main thing — to correct and complete them in actual deed, "for the deed is the main thing."** *Avos 1:17: not study but action is primary.*

The correction in deed belongs to teshuvah itself: although "the main part of teshuvah is in the heart," and the Gemara rules that by a thought of teshuvah one becomes a tzaddik (and further: "a complete tzaddik"), this is because the thought of teshuvah in the heart is in a way that includes (in potential) the continuation to actual deed (which is the main thing). *The heart's teshuvah is a seed that already contains the deed.*

This is stressed more in teshuvah on matters between man and his fellow *(where the Torah's effect in the world is more visible)* **— "he is never forgiven until he gives his fellow what he owes him and appeases him," as it is written, "and he shall return the thing he stole."** *(Rambam, Hilchos Teshuvah 2:9.)*

As an example, a subtle theft: "he greeted him and he did not return the greeting... the plunder of the poor is in your houses," even when the reason he did not return the greeting was because he was occupied and preoccupied with a mitzvah *(and perhaps for that reason he did not notice him),* **and certainly he did not mean to hurt him, G-d forbid — still, since in actual fact his fellow felt a falling of spirit, he must placate him and appease him.** *Intent does not cancel result: the other person actually felt something.*

[A side note, in brackets in the original:] **Note that this can (and should) happen on Shabbos too, especially since Shabbos is the most fitting time to add in love of Israel and unity of Israel, as we find in halacha**

ובהקדמה: הכלל ש"כל ישראל בחזקת כשרות" הוא (בעיקר) בנוגע להזולת (כפי שמצינו להלכה בנוגע לעדות וכיו"ב), אבל בנוגע לעצמו, אין לסמוך על ה"חזקת כשרות", אלא צריך לבחון (מזמן לזמן) מעמדו ומצבו ע"י עשיית חשבון-צדק בנוגע לכל פרטי ענייניו במחשבה דיבור ומעשה, ולקבל על עצמו לתקן ולהשלים הענינים הדורשים תיקון ושלימות, ועוד והוא העיקר, לתקנם ולהשלימם במעשה בפועל, ש"המעשה הוא העיקר".

והתיקון במעשה בפועל נוגע ושייך להתשובה עצמה – דאף ש"עיקר התשובה בלב", וכהפס"ד בגמרא שע"י הרהור תשובה נעשה צדיק (ויתירה מזה: "צדיק גמור"), ה"ז מפני שההרהור תשובה שבלב הוא באופן שכולל (בכח) ההמשך שלאח"ז עד למעשה בפועל (שהוא העיקר).

וענין זה מודגש יותר בתשובה על ענינים שבין אדם לחבירו (שבהם מודגשת יותר פעולת התורה בעולם) – ש"אינו נמחל לו לעולם עד שיתן לחבירו מה שהוא חייב לו וירצהו", כמ"ש "והשיב את הגזילה אשר גזל".

ולדוגמא בגזילה בדקות, ש"נתן לו (שלום) ולא החזיר (שלום) .. גזילת העני בבתיכם", גם כשהסיבה שלא החזיר לו שלום היא מפני שהי' עסוק וטרוד בענין של מצוה (ויתכן שבגלל זה לא הבחין בו), ובודאי שלא התכוין לפגוע בו ח"ו, מ"מ, כיון שבפועל היתה לחבירו נפילת הרוח, צריך לפייסו ולרצותו.

[ולהעיר, שענין זה יכול (וצריך) להיות גם ביום השבת, ובפרט שיום השבת הוא זמן המוכשר ומסוגל ביותר

להוסיף באהבת ישראל ואחדות ישראל, כפי שמצינו בהלכה לענין השתתפות בסעודה עם חבירו ביום השבת, ומודגש גם במנהג ישראל דהכנסת אורחים ביום השבת].

וכיון שהחשבון-צדק הוא באופן שמפשפש בפרטי ענייניו, ומשתדל ועוסק בתיקונם במעשה בפועל – הרי הוא (בשעת מעשה) במעמד ומצב של מדידה והגבלה, לפי ערך וביחס להמדידה וההגבלה דפרטי ענייניו שמונח ועוסק בהתיקון שלהם, כל פרט ופרט לפי ענינו.

וישנו אופן נעלה יותר – שתמורת הפשפוש במעשיו ה"ה מתעלה לדרגא ועולם נעלה יותר, להיות מונח לגמרי בתפלה ותורה כו', ובדרך ממילא ידחו ויתבטלו העניינים הבלתי-רצויים, כיון שמעט אור דוחה הרבה חושך, ועאכו"כ הרבה אור; אבל לאידך, באופן זה לא מודגש התיקון והשלימות דהענינים הפרטיים, כיון שאינו מתעסק בהם.

והשלימות האמיתית היא בחיבור ב' המעלות גם יחד – שהחשבון-צדק התיקון והשלימות דהענינים הפרטיים ע"י ההתעסקות בהם, היא, מתוך תנועה של התעלות לדרגא נעלית יותר, להמשיכה ולגלותה בהמדידה וההגבלה דכל פרט ופרט לפי ענינו, שיהי' באופן המתאים לדרגא העליונה – ע"ד ובדוגמת ובהתאם להמשכה והגילוי דשם הוי' בשם אלקים, שנעשית בעבודה בפועל בפרשת נח.

ויש להוסיף, שענין זה נוגע גם לשלילת רגש של צער ומרירות כתוצאה מהחשבון-צדק (כשרואה שיש ענינים הצריכים תיקון) – כיון שנרגש אצלו בעיקר (לא החסרון שבענינים הפרטיים, אלא) תנועת ההתעלות לדרגא נעלית יותר, להמשיכה ולגלותה בענייניו הפרטיים, ובעומק יותר, שנרגש אצלו שכוונת הירידה למעמד ומצב הדורש תיקון היא בשביל השלימות שנעשית ע"י התשובה, שמתגלה בפועל תוקף ההתקשרות של יהודי עם הקב"ה גם בהיותו במצב ירוד, ע"ד ובדוגמת

regarding joining a meal with a fellow on Shabbos, and as is stressed in the Jewish custom of hospitality on Shabbos.]

Since the חשבון־צדק is in a manner of searching through the particulars of one's affairs, and striving and engaging in repairing them in actual deed, he is (at the time of the act) in a state of measure and limit, in proportion to and relative to the measure and limit of the particulars he is engaged in correcting, each particular according to its nature. *He is, in effect, down in the details.*

There is a higher manner: that instead of searching through his deeds, he rises to a higher level and world, being wholly immersed in prayer and Torah and so forth, and, as a by-product, the undesirable matters are pushed away and nullified, since "a little light pushes off much darkness," and certainly a lot of light. But, on the other hand, in this manner the correction and completion of the individual matters is not stressed, since he is not engaging with them.

True perfection is in combining both merits: that the חשבון־צדק — the correction and completion of the particular matters through engaging with them — be done out of a movement of rising to a higher level, to draw it and reveal it in the measure and limit of each and every particular according to its nature, so it fits the higher level — like, and in accordance with, the drawing down and revelation of Havaya within Elokim that is made through the work in actual deed in Parshas Noach. *The two moves of the previous sections — repair in detail, rise in spirit — are joined into one.*

Add that this also touches on removing a feeling of sorrow and bitterness resulting from the חשבון־צדק *(when one sees matters that need correction):* **for what is felt chiefly is (not the lack in the particular matters, but) the movement of rising to a higher level, to draw it and reveal it in his particular matters, and, on a deeper level, he feels that the purpose of the descent to a state requiring repair is for the perfection that teshuvah makes, in which the strength of a Jew's bond with G-d is revealed in actual fact even when he is in a low state, like the perfection of Havaya when drawn and revealed in actual fact in the contraction and descent of the Name Elokim. Therefore the חשבון־צדק and teshuvah are done with a feeling of joy and delight.**

השלימות דשם הוי' כשנמשך ומתגלה בפועל גם בו(הצמצום והירידה ב)שם אלקים, ולכן, נעשה החשבון-צדק והתשובה מתוך רגש של שמחה ותענוג.

TO DO Choose one person to whom a small, unintended slight may have been given in the past week. Make the contact — a call, a note, a word — before Shabbos is out. The sicha's ruling is exact: the result counts even if the intention did not.

SECTION 8 · PP. 20–21

Shabbos teshuvah: higher, and joyful

אות ח · עמ' 20–21

KEY POINT

Shabbos teshuvah is not wrestling with faults; it is rising through Torah — and it is joyful.

This is also stressed in the manner of the work of the day of Shabbos — the content of Noach: rest and cessation of Shabbos: the matter of Shabbos, as it is written, "And the seventh day is Shabbos to Havaya your Elokim," that the Name Havaya is drawn and revealed in the Name Elokim, and as explained in the teachings of Chassidus on the verse "And Elokim completed on the seventh day," that "the level of the contracting and concealing attribute of the Name Elokim was completed, and the revelation of the Name Havaya was drawn forth: 'Shabbos to Havaya.'" *"Completed" here means finished, as in ended: the concealment is over.*

This is also stressed in the teshuvah of the day of Shabbos, "Shabbos" being the letters of תשב ("you shall return"): the teshuvah of Shabbos is teshuvah ila'ah, which is in great joy, since it is not in a manner of engaging with removing and repairing undesired matters (the lower teshuvah, whose time is before Shabbos), but in a manner of rising to a higher level, through engaging in the study of Torah (the revealed part, and especially the inner part of the Torah) in total perfection, in a manner of "the union of spirit with spirit," in "a wonderful union, like which there is no union," and beyond that, that his entire existence is nullified and covered completely in Torah, like the state of the Future to Come (which belongs to Shabbos: "to the day that is entirely Shabbos and rest for the life of the worlds"), as the Rambam writes at the close and seal of his work that "at that time" the study of Torah will be "as the waters cover the sea" ("there is no water but Torah"). *The Rambam's closing line is quoted exactly: the knowledge of G-d will fill the earth like water covering the sea.*

Add that on Shabbos Parshas Noach teshuvah with joy is most stressed, since we have just come from the month of Tishrei, "abundant in festivals," in which tachanun is not said (from Erev Yom Kippur) until the end of the month, and when we begin to say tachanun in Cheshvan (after Rosh Chodesh) we are not yet accustomed to saying it (and on a deeper level — the influence of the festivals is still drawn), and therefore the joy in the work of teshuvah is more stressed (even in the lower teshuvah, before Shabbos).

וענין זה מודגש גם באופן העבודה דיום השבת – התוכן של (פרשת) נח, מנוחה ושביתה דיום השבת: ענינו של יום השבת – כמ"ש "ויום השביעי שבת להוי' אלקיך", שנמשך ומתגלה שם הוי' בשם אלקים, וכמבואר בדרושי חסידות בפירוש הכתוב "ויכל אלקים ביום השביעי", ש"כלתה בחי' ומדרגת מדת הצמצום וההסתר דשם אלקים ונמשך התגלות שם הוי', שבת להוי'".

וענין זה מודגש גם בהתשובה דיום השבת, "שבת אותיות תשב" – שהתשובה דשבת היא תשובה עילאה שהיא בשמחה רבה, כיון שאינה באופן של התעסקות עם שלילת ותיקון הענינים הבלתי-רצויים (תשובה תתאה שזמנה לפני יום השבת), אלא באופן של התעלות לדרגא נעלית יותר, ע"י ההתעסקות בלימוד התורה (נגלה דתורה ובמיוחד פנימיות התורה) בתכלית השלימות, באופן של "אתדבקות רוחא ברוחא", ב"יחוד נפלא שאין יחוד כמוהו", ויתירה מזה, שכל מציאותו בטלה ומכוסה לגמרי בתורה, ע"ד ובדוגמת המעמד ומצב דלעתיד לבוא (ששייך ליום השבת, "ליום שכולו שבת ומנוחה לחיי העולמים"), כמ"ש הרמב"ם בסיום וחותם ספרו ש"באותו הזמן" יהי' לימוד התורה באופן ד"כמים ("אין מים אלא תורה") לים מכסים".

ויש להוסיף, שבשבת פרשת נח מודגשת ביותר התשובה בשמחה – כיון שבאים זה-עתה מחודש תשרי, ה"מרובה במועדות", שאין אומרים תחנון (מערב יוה"כ) עד סיומו של החודש, וכשמתחילים לומר תחנון בחודש מרחשון (לאחרי ר"ח) אין רגילים עדיין באמירת תחנון (ובעומק יותר – שנמשכת עדיין השפעת המועדים),

ולכן, מודגשת יותר השמחה שבעבודת התשובה (גם בתשובה תתאה שלפני השבת).

TO DO Allot a stretch of this Shabbos afternoon to Torah study that you love — especially a piece of Chassidus — and do not use it for accounting at all. The sicha says that is teshuvah.

SECTION 9 · PP. 21–22

This year's accounting: Redemption must come now

אות ט · עמ' 21–22

> KEY POINT
> The work of all the generations is complete. Individual repairs are real but minor. The conclusion of the accounting: Redemption now.

An added stress on the above — regarding the חשבון־צדק on Shabbos Parshas Noach in this year: By way of preface: since my father-in-law, the Rebbe, leader of our generation, testified that all the matters of work have been completed, including the polishing of the buttons, and we stand ready ("Stand ready, all of you") to greet Moshiach Tzidkeinu, the conclusion of the חשבון־צדק (a true accounting, precisely) done in our days is that the true and complete Redemption must come immediately, in actual fact! *"Polishing of the buttons" is the Frierdiker Rebbe's own phrase: what remained was the final, detail-level finishing. The Rebbe takes it as the premise.*

והדגשה יתירה בכהנ"ל – בנוגע לחשבון-צדק בשבת פרשת נח בשנה זו: ובהקדמה – שכיון שהעיד כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו שכבר סיימו כל עניני העבודה, כולל גם צחצוח הכפתורים, ועומדים מוכנים ("עמדו הכן כולכם") לקבל פני משיח צדקנו, הרי, מסקנת החשבון-צדק (חשבון-צדק דייקא, חשבון אמיתי) שעושים בימינו אלו, היא, שתיכף ומיד ממש צריכה לבוא הגאולה האמיתית והשלימה בפועל ממש!

More specifically: even when a person knows in himself his standing and that he has matters in need of repair, this is not, G-d forbid, in contradiction to the testimony of the leader of our generation that the work has been completed and we stand ready to greet Moshiach Tzidkeinu, because the work of all Israel through all the generations that must be done during exile in order to arrive at the perfection of the Redemption (which depends on "our deeds and our service all the time of the length of the exile") — is finished and completed, and there is no explanation at all for the delay of the Redemption. Therefore even if there is a lack in an individual's work in the time the Redemption is delayed, for whatever reason, this is a particular matter that certainly must be corrected and completed, but it does not detract, G-d forbid, from the completion of "our deeds and our service" of the whole of Israel, who stand ready for the Redemption, and since this is so, the individual's repair is also easier, and in joy, knowing that the true and complete Redemption comes immediately. *Two levels: the collective work is finished; the individual's gaps are a separate, smaller matter. The first is why Redemption is due; the second does not postpone it.*

ובפרטיות יותר: גם כשידע איניש בנפשי' מעמדו ומצבו שיש אצלו ענינים הצריכים תיקון, אין זה בסתירה ח"ו לעדותו של נשיא דורנו שכבר נשלמה העבודה ועומדים מוכנים לקבל פני משיח צדקנו, כי, העבודה דכללות בנ"י במשך כל הדורות שצריכה להיות בזמן הגלות כדי לבוא להשלימות דהגאולה (שתלוי' "במעשינו ועבודתינו (ד)כל זמן משך הגלות") – נסתיימה ונשלמה, ואין ביאור והסבר כלל על עיכוב הגאולה, ולכן, גם אם חסר בעבודתו של הפרט במשך הזמן שמתעכבת הגאולה מאיזו סיבה שתהי', ה"ז ענין פרטי שבודאי צריך לתקנו ולהשלימו, אבל, אין זה גורע ח"ו בגמר ושלימות "מעשינו ועבודתינו" דכלל ישראל שעומדים מוכנים להגאולה, וכיון שכן, גם התיקון והשלימות דהפרט היא בנקל יותר, ומתוך שמחה, בידעו שתיכף ומיד ממש באה הגאולה האמיתית והשלימה.

In another style: the whole of Israel, who are "one complete stature," stand in the state of a whole man in all his 248 limbs and 365 sinews, both spiritually (248 positive commandments and 365 prohibitions) and physically, and the lack of the individual is like a pain or minor external illness in a particular limb, whose cure is by a simple and speedy remedy, as it is written, "and he shall surely heal," "from here permission was given to the physician to heal," including and especially the healing that comes through teshuvah ("great is teshuvah, which

ובסגנון אחר: כללות בנ"י שהם "קומה אחת שלימה" נמצאים במעמד ומצב דאדם שלם בכל רמ"ח אבריו ושס"ה גידיו, הן ברוחניות (רמ"ח מ"ע ושס"ה מל"ת) והן בגשמיות, והחסרון דהפרט הוא כמו מיחוש או חולי קל וחיצוני באבר פרטי שתיקונו ע"י רפואה קלה ומהירה,

כמ"ש "ורפא ירפא", "שניתנה רשות (וכח) לרופא לרפאות", כולל ובמיוחד הרפואה שע"י התשובה ("גדולה תשובה שמביאה רפואה לעולם"), ועד לשלימות הרפואה שהיא (לא רק מכאן ולהבא, אלא) עוקרת את החולי מלמפרע.

ואם הדברים אמורים בזמנו של כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו בחיים חיותו בעלמא דין, על אחת כמה וכמה לאחרי שעברו כמה עשיריות שנים, יותר מארבעים שנה ש"נתן ה' לכם לב לדעת ועינים לראות ואזנים לשמוע".

ועאכו"כ בשנה זו – ה'תשנ"ב – שהר"ת שלה (לאחרי ובהוספה לשנה שלפני', ה'תנש"א, הי' תהא שנת נפלאות אראנו) "הי' תהא שנת נפלאות בה", ו"נפלאות בכל", "בכל מכל כל" (בגימטריא "קבץ"), שכולל כל הענינים כולם (נוסף לכך שהאות ב' היא אות השימוש לכל הענינים), ולכל לראש ובעיקר ה"נפלאות" דהגאולה האמיתית והשלימה, "כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות".

ובפרט לאחרי שכבר נשלם החודש הראשון של השנה, "תשרי", אותיות "רשית", שכולל כל השנה כולה, ועומדים ביום השבת הראשון לשלימות העבודה בעולם, שבו מודגש כללות ענין השבת שקשור עם הגאולה, ובפרט יום השבת לאחרי חצות, הזמן דסעודה שלישית הקשורה עם יעקב, שלישי שבאבות, כנגד גאולה השלישית וביהמ"ק השלישי ("ביום השלישי יקימנו ונחי' לפניו"), ומתכוננים להקריאה בתורה: "לך לך גו' אל הארץ אשר אראך", ציווי ונתינת-כח לכאו"א מישראל ולכלל ישראל (ע"י אברהם, היהודי הראשון, "אחד הי' אברהם") ללכת מהגלות אל הגאולה, ובאופן של הליכה כפולה ("לך לך") שרומז גם על מהירות ההליכה, שהשלימות בזה היא באופן ד"ארו עם ענני שמיא" – הרי בודאי ובודאי שכבר כלו כל הקיצין, וכבר

brings healing to the world"), up to the perfection of the cure, which (not only from now on but) uproots the illness retroactively. *A healthy body with a sore finger is still a healthy body.*

And if this was said in the time of my father-in-law, the Rebbe, leader of our generation, during his lifetime in this world, all the more so after several decades have passed, more than forty years, in which "Havaya has given you a heart to know and eyes to see and ears to hear." *(Deut. 29:3, "until this day." The sicha counts the forty-plus years since the Frierdiker Rebbe's testimony.)*

And all the more so in this year, 5752, whose acronym (after, and in addition to, the preceding year 5751, תהא שנת נפלאות אראנו) is הי' תהא שנת נפלאות בה — "It will be a year of wonders in it" — and "wonders in all," "בכל מכל כל" (which equals קבץ, "gather"), which includes all matters, *(besides the fact that the letter* ב *is the letter of "in," which includes everything),* **and first of all and mainly the wonders of the true and complete Redemption, "As in the days of your exodus from Egypt I will show him wonders."**

Especially after the first month of the year, "Tishrei," the letters of רשית, which contains the whole year, has already been completed, and we stand on the first Shabbos of completing the work in the world, on which the whole matter of Shabbos is stressed, which is connected with the Redemption, and in particular the afternoon of Shabbos, the time of the third meal, which is connected with Yaakov, the third of the Patriarchs, corresponding to the third Redemption and the Third Beis HaMikdash ("on the third day He will raise us up and we shall live before Him"), as we prepare for the Torah reading: "Lech lecha... to the land that I will show you," a command and an empowerment to every Jew and to all Israel (through Abraham, the first Jew, "Abraham was one") to go from exile to Redemption, in a double going ("lech lecha"), which also hints at the speed of the going, whose perfection is "Behold, with the clouds of heaven," so certainly all the ends have already come, and they have already done teshuvah, and now it depends on no one but Moshiach Tzidkeinu himself! *The sicha's closing sentence of this section is its conclusion: the accounting, done honestly, does not point to a task still unfinished by us.*

עשו תשובה, ועכשיו אין הדבר תלוי אלא במשיח צדקנו עצמו!

TO DO Hold the two facts together this Shabbos: the generation's work is complete, and my own gaps are real. The sicha says not to use the second to deny the first. Name one personal repair you will make, and then say aloud, in your own words, that Moshiach is due now.

SECTION 10 · PP. 22–23

Kiddush Levana: the moon and the world's constancy

אות י · עמ' 22–23

KEY POINT

The moon's monthly renewal is a promise that Israel will be renewed. Blessing it in its time is greeting the Shechinah.

Following what was said above about חשבון־צדק, and especially in connection with the Redemption, one should arouse regarding adding care and beauty in Kiddush Levana, which relates most to the content of the matters discussed, as follows.

By way of preface: the continuance of the world in a manner that "day and night shall not cease" (after the Flood) depends on the course of the sun and moon, which go in a fixed and constant way as the Holy One fixed at the start of their creation, as it is written, "Let there be luminaries in the firmament of the heavens to separate between the day and the night... and for festivals, and for days and years," and as we say in the blessing of Kiddush Levana: "He gave them a law and a time that they not change their task," "a law is a fixed thing, for the sun by day and for the moon by night; and a time He gave them — that is, the time of the turn of the moon's sphere in 29 days, 12 hours, 793 parts, and of the sun's sphere in 365 days and a quarter," including and especially the fixed order of the renewal of the moon, which is not full all the days of the month, but at mid-month, and goes and wanes until it disappears entirely, and then returns and is renewed — for which we say the special blessing of Kiddush Levana. *The Maharsha supplies the numbers (fn 105); the numbers themselves are the sicha's way of showing the "law" is exact.*

The greatness of the elevation of Kiddush Levana is explained in the words of our Sages: "Whoever blesses the new month in its time, it is as if he greets the Divine Presence," and as we say in the blessing, "If Israel had merited only to greet their Father in heaven once a month, it would be enough... Therefore let us say it standing" — "for Israel in their exile do not merit to see the face of the Shechinah, and it is far from receiving it, but the renewal of the moon is a sign for Israel that they are destined to be renewed like it, to praise their Maker in greeting the Shechinah... and therefore when we bless the month in its time, which is a sign that we are destined to be renewed like it, it is as if we greet the Shechinah." *(Sanhedrin 42a and the Maharsha there.)*

בהמשך להמדובר לעיל אודות חשבון-צדק, ובמיוחד בקשר ובשייכות להגאולה – יש לעורר ע"ד הוספה בזהירות והידור בקידוש לבנה, ששייך ביותר לתוכן הענינים האמורים לעיל, כדלקמן.

ובהקדמה: קיום העולם באופן ש"יום ולילה לא ישבותו" (לאחרי המבול) תלוי במהלך החמה והלבנה, שמהלכים בקביעות ובתמידיות כפי שקבע הקב"ה בתחלת בריאתם, כמ"ש "יהי מאורות ברקיע השמים להבדיל בין היום ובין הלילה .. ולמועדים ולימים ושנים", וכפי שאומרים בברכת קידוש לבנה: "חוק וזמן נתן להם שלא ישנו את תפקידם", "חוק הוא דבר קבוע לשמש ביום ולירח בלילה, וזמן נתן להם דהיינו זמן סיבוב גלגל הלבנה בכ"ט י"ב תשצ"ג, וסיבוב גלגל החמה בשס"ה יום ורביע", כולל ובמיוחד הסדר הקבוע דחידוש הלבנה, שאינה במילואה כל ימי החודש, אלא באמצע החודש, והולכת ומתמעטת עד שנעלמת לגמרי, ואח"כ חוזרת ומתחדשת – שעל זה מברכים הברכה המיוחדת דקידוש החודש.

וביאור גודל העילוי דקידוש לבנה, כמארז"ל "כל המברך על החודש בזמנו כאילו מקבל פני שכינה", וכמו שאומרים בברכת קידוש הלבנה "אלמלי לא זכו ישראל אלא להקביל פני אביהם שבשמים פעם אחת בחודש דים .. הלכך נימרינהו מעומד" – "לפי שישראל בגלותן אינן זוכין לראות פני שכינה ורחוקה מקבלתה, אבל חידוש הלבנה הוא סימן לישראל שהם עתידים להתחדש כמותה לפאר ליוצרם בקיבול פני שכינה .. ולזה כשאנו מברכין על החודש בזמנו שהוא סימן שאנו עתידין להתחדש כמותה, הרי אנו כאילו מקבלין פני השכינה".

That is also among the reasons we say in Kiddush Levana "David, King of Israel, lives and endures," "for his kingship is likened to the moon, and he is destined to be renewed like it, and Knesses Yisrael will return to cleave to her Husband, who is the Holy One, like the moon that is renewed with the sun, as it says, 'a sun and a shield is Havaya,' and therefore we make joy and dance at Kiddush Levana like the joy of a wedding." *(Rosh Hashanah 25a; Rashi there; Rema 426:2.)*

וזהו גם מהטעמים שאומרים בקידוש לבנה "דוד מלך ישראל חי וקיים", "שמלכותו נמשל ללבנה, ועתיד להתחדש כמותה, וכנסת ישראל תחזור להתדבק בבעלה שהוא הקב"ה דוגמת הלבנה המתחדשת עם החמה, שנאמר שמש ומגן ה', ולכן עושין שמחות ורוקדין בקידוש החודש דוגמת שמחת נישואין".

TO DO Find the monthly date for Kiddush Levana in your community's calendar and put it in your schedule now, as a fixed appointment — not a "maybe if it's clear."

SECTION 11 · PP. 23–24

The moon in Kabbalah and Chassidus

אות יא · עמ' 23–24

KEY POINT

The moon receives light as Elokim receives Havaya. Its monthly renewal mirrors exile turning into Redemption.

On a deeper level — in the style of Kabbalah and Chassidus: "the moon" refers to the sefirah of Malchus, which "has nothing of its own," and receives its light from the sun, the level of Z'eir Anpin, "the sun of Havaya," from which the revelation in the Name Elokim is drawn: "A sun and a shield, Havaya Elokim."

Accordingly, the changes in the moon's light in how it receives the sun's light indicate the manner of drawing down and revealing the Name Havaya in the Name Elokim, and in the Future to Come, when the moon's diminished state will be filled and it will have no lessening and the moon's light will be like the sun's light, there will be the perfection of union and the revelation of the Name Havaya in the Name Elokim: "Havaya is Elokim." *The same phrase that closes Neilah closes the sicha's sections here.*

It may be said that in "Kiddush Levana" (after it wanes and returns and renews) is hinted the whole of our deeds and our service through the length of the exile (the lessening of the moon), through which we come to the true and complete Redemption (the renewal of the moon), whose purpose is to make for Him a dwelling in the lower realms, that even in the lowest world, below which there is nothing lower in the concealment of His light, from its creation through the Name Elokim (like the lessening and flaw of the moon), His light will be drawn and revealed — the Name Havaya, the Name of the Essence — which becomes a dwelling for Him, a dwelling for His very Essence, and through this there is "ease of spirit," since the will of the Holy One is completed, who desired a dwelling in the lower realms (as above, section ב).

ובעומק יותר – בסגנון דתורת הקבלה והחסידות: לבנה – קאי על ספירת המלכות, ש"לית לה מגרמה כלום", ומקבלת אורה מהחמה, בחי' ז"א, "שמש הוי'", שממנו נמשך הגילוי בשם אלקים, "שמש ומגן הוי' אלקים".

ועפ"ז, השינויים באור הלבנה באופן קבלת אור החמה מורים על אופן ההמשכה והגילוי דשם הוי' בשם אלקים, ולעתיד לבוא, שתתמלא פגימת הלבנה, ולא יהי' בה שום מיעוט ויהי' אור הלבנה כאור החמה, יהי' שלימות היחוד והגילוי דשם הוי' בשם אלקים, "הוי' הוא האלקים".

ויש לומר, שב"קידוש לבנה" (לאחרי שהולכת ומתמעטת וחוזרת ומתחדשת) נרמז כללות מעשינו ועבודתינו כל זמן משך הגלות (מיעוט הלבנה) שעי"ז באים להגאולה האמיתית והשלימה (חידוש הלבנה), שהכוונה בזה היא לעשות לו ית' דירה בתחתונים, שגם בעולם התחתון שאין תחתון ממנו בענין הסתר אורו ית', מצד בריאתו ע"י שם אלקים (ע"ד מיעוט ופגימת הלבנה), יומשך ויתגלה אורו ית', שם הוי', שהוא שם העצם, שנעשה דירה לו ית', דירה לעצמותו, ועי"ז נעשה "נייחא דרוחא", כיון שנשלם רצונו של הקב"ה שנתאווה להיות לו דירה בתחתונים (כנ"ל ס"ב).

TO DO When you next see the moon, think of Malchus: nothing of its own, entirely a recipient. Whatever feels like "my own" work is the moon's light — and that is the sicha's point about being a dwelling.

What to do: Kiddush Levana with added care

> KEY POINT
> Dress well, say it outside among people, watch the timing, and — most of all — mean the closing line: “David their king.”

From this it is understood that when we make a חשבון־צדק at the close of the first week of work in the world, in the year 5752, “It will be a year of wonders in it,” and arrive at the conclusion that it depends on nothing but Moshiach Tzidkeinu himself (as above, section ט), this must be expressed in added care and beauty in Kiddush Levana, “that they are destined to be renewed like it,” in the true and complete Redemption through David, King Moshiach, “David, King of Israel, lives and endures.”

More specifically: first of all — to be more careful and to strive in Kiddush Levana, in important and fine clothes, outside and amid many people — “in the multitude of people is the King’s glory,” even in those places where until now they were not careful in this (because they live among the nations).

Including care regarding the time of Kiddush Levana, in which we find differing customs: after three days from the molad, after seven days from the molad, and on Motzaei Shabbos — “if the night of Motzaei Shabbos is before the tenth of the month... but if it is later, we do not wait until Motzaei Shabbos, lest there be two, three or four nights of clouds and the moon will not be seen and the time will pass,” especially in countries where it is more common for the sky to be covered with clouds, and especially in the winter months — and “each river follows its own course” (every place according to its own custom), and in a place of doubt or question, they should do as the rabbi who teaches rules on the spot. *This month’s Motzaei Shabbos falls on the eleventh of Cheshvan — after the tenth — so the Rema’s rule would mean not waiting for it (fn 120, a derived calendar remark).*

And, further, and the main thing — Kiddush Levana with a special intention to hasten and hurry and bring about immediately the coming of David, King Moshiach, through adding in asking and requesting the Redemption, as at the close and seal of Kiddush Levana: “and they shall seek Havaya their Elokim and David their king. Amen.”

עפ"ז מובן, שכשעושים חשבון-צדק בסיומו של השבוע הראשון לעבודה בעולם בשנת ה'תשנ"ב, "הי' תהא שנת נפלאות בה", ובאים למסקנא שאין הדבר תלוי אלא במשיח צדקנו עצמו (כנ"ל ס"ט) – צריך הדבר להתבטא בתוספת זהירות והידור בקידוש לבנה, "שהם עתידים להתחדש כמותה", בגאולה האמיתית והשלימה ע"י דוד מלכא משיחא, "דוד מלך ישראל חי וקיים".

ובפרטיות יותר: לכל לראש – להזהר ולהשתדל יותר בקידוש לבנה, בבגדים חשובים ונאים, ברחוב וברוב עם הדרת מלך, גם באותם מקומות שעד עתה לא הקפידו על זה (לפי שדרים בין הגוים),

כולל גם הזהירות בנוגע להזמן דקידוש לבנה – שמצינו בזה חילוקי מנהגים: אחר ג' ימים למולד, אחר ז' ימים למולד, ובמוצאי שבת, "אם ליל מוצאי שבת הוא קודם י' בחודש .. אבל אם הוא אח"כ אין ממתינין עד מוצאי שבת, שמא יהיו ב' לילות או ג' או ד' עננים ולא יראו הלבנה ויעבור הזמן", ובפרט במדינות שרגיל יותר שהשמים מכוסים בעננים, ובפרט בימות החורף – ונהרא נהרא ופשטי', ובכל מקום ומקום לפי ענינו (ובמקום שיש שאלה וספק יעשו כהוראת רב מורה-הוראה שעל אתר).

ועוד ועיקר – קידוש לבנה מתוך כוונה מיוחדת למהר ולזרז ולפעול תיכף ומיד ביאת דוד מלכא משיחא, ע"י ההוספה בדרישה ובקשה על הגאולה, כסיום וחותם קידוש לבנה: "ובקשו את ה' אלקיהם ואת דוד מלכם אמן".

TO DO Before the next Kiddush Levana: put out good clothes, plan to say it outside, and decide who you will say it with. Then, at the last line, say the closing verse slowly — “David their king.” That is the intention the sicha asks for.

Closing: “Lech Lecha… to the land I will show you”

KEY POINT

From Mincha’s “Lech Lecha” to Jerusalem to Havaya-is-Elokim seven times: the sicha ends with a request for Redemption now.

May it be G-d’s will that even before Kiddush Levana of the month of Cheshvan — especially in this year, since Cheshvan and Kislev are both full, there are three complete months (Tishrei, Cheshvan, Kislev) in a row, through which a “chazakah” is made, at the start of the year, for the completeness of the months, which hints at the perfection of Israel, who are “destined to be renewed like it” — “there shall be fulfilled in us the verse: ‘and they shall seek Havaya their Elokim and David their king.’ Amen” — the coming of David, King Moshiach, immediately, actually. *A chazakah, once something happens three times; the sicha reads three full months as such a presumption.*

And in simple terms — that immediately is fulfilled the command that we read right away at Mincha: “Lech lecha… to the land that I will show you,” to our holy land, since “to your seed I have given this land, from the river of Egypt to the great river, the Euphrates, the Kenite, the Kenizzite and the Kadmonite…” the land of ten nations, and within our holy land itself — “going on, journeying toward the south,” “toward Jerusalem… Mount Moriah,” and there itself — “to the place of the altar,” whose place is “most precisely fixed.” *Rambam, Beis HaBechirah 2:2: the place where Noach built when he left the ark. That is the link back to this parsha.*

“And there we will make before You… as You commanded in Your will,” including the perfection of Kiddush Levana in the manner of greeting the Shechinah — “He will appear to G-d in Zion,” and beyond that, “He will appear… to the face of the Master, Havaya,” including the union of the Name Havaya and the Name Elokim that is stressed in Kiddush Levana (as in section יא), “Havaya is Elokim,” and, rising step after step, the seven times “Havaya is Elokim” said at Neilah of Yom Kippur (after saying “Shema Yisrael, Havaya Elokeinu, Havaya is One” once, and “Blessed be the name of His glorious kingdom forever and ever” three times) —

(In the original, the Rebbe then called out, to the customary melody:) **Havaya is Elokim, Havaya is Elokim, Havaya is Elokim, Havaya is Elokim, Havaya is Elokim, Havaya is Elokim, Havaya is Elokim. Next year in Jerusalem!**

ויה״ר שעוד לפני קידוש הלבנה דחודש מרחשון – ובפרט בשנה זו שכיון שחשון וכסלו שניהם מלאים, ישנם שלשה חדשים שלמים (תשרי חשון כסלו) בהמשך אחד, שעי״ז נעשית ״חזקה״ בהתחלת השנה על שלימות החדשים, שרומזת על השלימות דבנ״י ש״עתידים להתחדש כמותה״ – ״יתקיים בנו מקרא שכתוב ובקשו את ה׳ אלקיהם ואת דוד מלכם אמן״, ביאת דוד מלכא משיחא תיכף ומיד ממש.

ובפשטות – שתיכף ומיד מתקיים הציווי שקורין תיכף בזמן המנחה: ״לך לך גו׳ אל הארץ אשר אראך״, לארצנו הקדושה, כיון ש״לזרעך נתתי את הארץ הזאת מנהר מצרים עד הנהר הגדול נהר פרת את הקיני ואת הקניזי ואת הקדמוני וגו׳״, ארץ עשר אומות, ובארצנו הקדושה עצמה – ״הלוך ונסוע הנגבה״, ״לצד ירושלים .. הר המורי׳״, ושם גופא – ״אל מקום המזבח״, ש״מקומו מכוון ביותר״.

״ושם נעשה לפניך .. כמצות רצונך״, כולל גם השלימות דקידוש לבנה באופן שמקבלים פני שכינה – ״יראה אל אלקים בציון״, ויתירה מזה, ״יראה גו׳ אל פני האדון הוי׳״, כולל גם היחוד דשם הוי׳ ושם אלקים שמודגש בקידוש לבנה (כנ״ל סי״א), ״הוי׳ הוא האלקים״, ובעילוי אחר עילוי, ז״פ ״הוי׳ הוא האלקים״ שאומרים בנעילת יוהכ״פ (לאחרי אמירת ״שמע ישראל הוי׳ אלקינו הוי׳ אחד״ פ״א, ו״ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד״ ג״פ) –

(כ״ק אדמו״ר שליט״א הכריז בניגון המקובל:) הוי׳ הוא האלקים, הוי׳ הוא האלקים, הוי׳ הוא האלקים, הוי׳ הוא

האלקים, הוי׳ הוא האלקים, הוי׳ הוא האלקים, הוי׳ הוא
האלקים, לשנה הבאה בירושלים!

TO DO Take the last line seriously as a practice: say “Havaya hu ha’Elokim” seven times, quietly, before the next Kiddush Levana, and let the last words — “next year in Jerusalem” — stand as a request, not a closing flourish.

AT THE SHABBOS TABLE

A dvar Torah from this sicha

There is one question worth bringing to the Shabbos table from this sicha: **what does a good week of work actually reveal?**

The Rebbe starts with the name of the parsha. *Noach* means rest. Shabbos Bereishis, the first Shabbos of the year, sets the pattern for everything after it. But a pattern is only a plan. Shabbos Noach is the first Shabbos after a full week of actual work, and it is where the plan is tested. The Rebbe calls it the "touchstone."

What is being tested? The sicha answers with two Names of G-d. Creation was made through *Elokim*, the Name that means nature, limits and laws. Hidden inside it is *Havaya*, the Name that means the source of being. The world looks like Elokim. Noach's work, the sicha says, made Havaya show through it. That is what "and Noach found favor in the eyes of Havaya" is saying.

The same idea appears in a rainbow. A cloud is just earth's vapor. A rainbow is that cloud holding sunlight. Ordinary matter made transparent.

From there the Rebbe turns practical. This is the right Shabbos for a *chesbon tzedek*, an honest accounting of the week. But the accounting should not be a grind through faults. The best form of it joins two things: repair in the details, and a movement upward. And it should be done with joy, because the purpose of any descent is the closeness that teshuvah brings.

Then comes the sharpest turn. The Frierdiker Rebbe testified that all the work is finished, down to polishing the buttons. So an honest accounting, done today, ends with one conclusion: the Redemption must come now. Our individual gaps are real, but they are small, like a sore finger on a healthy body, and quickly healed.

The sicha ends with something to do: Kiddush Levana, the blessing on the moon, with added care. The moon wanes, vanishes and returns. It is the sign that Israel will be renewed. So dress well, say it outdoors among people, and mean the last line: "and David their king."

For the table: What in your week looked like Elokim — rules, schedules, limits — and what, in it, was Havaya showing through?

SUMMARY

The whole sicha on one page

א	Shabbos Bereishis sets the year in potential. Shabbos Noach — rest after the first real week of work — tests it in deed.
ב	Bereishis: the world as intended (potential). Noach: the world as lived, with refinement possible even at the bottom (deed).
ג	Noach's work made G-d's Name Havaya visible inside a world made through Elokim, concealment turning out to be the Name itself.
ד	Constancy points beyond nature; a cloud that holds sunlight shows earth made transparent. Both are the same revelation.
ה	"Go for yourself": deed in the world reveals who you are, and reveals that the world's concealing Name is Havaya.
ו	This Shabbos is the time to take stock — and the stock-taking should itself reveal something, not only list faults.
ז	Repair in the details, but from a movement upward — and with joy, because the purpose of any descent is the closeness teshuvah brings.
ח	Shabbos teshuvah is not wrestling with faults; it is rising through Torah — and it is joyful.
ט	The work of all the generations is complete. Individual repairs are real but minor. The conclusion of the accounting: Redemption now.
י	The moon's monthly renewal is a promise that Israel will be renewed. Blessing it in its time is greeting the Shechinah.
יא	The moon receives light as Elokim receives Havaya. Its monthly renewal mirrors exile turning into Redemption.
יב	Dress well, say it outside among people, watch the timing, and — most of all — mean the closing line: "David their king."
יג	From Mincha's "Lech Lecha" to Jerusalem to Havaya-is-Elokim seven times: the sicha ends with a request for Redemption now.

RESHIMU

More like this

Reshimu prepares bilingual, elucidated editions of the Rebbe's sichos and maamarim for study and for the Shabbos table. A Full Elucidated Edition of this sicha, with depth sidebars and the complete footnote apparatus, is also available.

To be sent the next one, write to Shimon Rosenberg at **shimon@reshimu.ai**.

METHOD

The Hebrew is the Library's digital witness of the sicha, sliced by anchor strings, never retyped, with page breaks and the star-notes checked against photographs of the printed booklet (Dvar Malchus — Noach, pp. 14–25). Translation and elucidation were drafted with AI assistance and are editorial: bold follows the Hebrew's own words; lighter italic is added to help the reader follow the logic. Citations are classed VERIFIED or AS CITED and none has been corrected by guesswork. This is a study aid, not a substitute for the printed Dvar Malchus.

Prepared by Shimon Rosenberg · shimon@reshimu.ai · Prepared 16 October 2026.